

DE KRIJGSRAAD

IN NAAM VAN DE REPUBLIEK

VONNIS IN DE ZAAK VAN :

HET OPENBAAR MINISTERIE

Tegen

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

VONNIS 11 MEI 2012

De Krijgsraad volhardt bij het tussenvonnissen dat op 11 mei 2012 ter Openbare Terechtzitting is uitgesproken en hetgeen daarin is overwogen.

Bij voormeld vonnis heeft de Krijgsraad als volgt beslist:

"Schorst de vervolging ingesteld tegen de verdachte bij dagvaarding d.d. 5 november 2007 totdat over het constitutioneelrechtelijk vraagstuk met betrekking tot artikel 131 lid 3 van de Grondwet is beslist.

Bepaalt dat bij nadere voortzettingsbeschikking op vordering van de Auditeur-Militair een nadere zittingsdag zal worden bepaald, teneinde geïnformeerd te worden omtrent de stand van zaken betreffende de beslechting van het constitutioneelrechtelijk vraagstuk c.q. waarop de opheffing van de schorsing van de vervolging kan worden gevorderd."

VERZOEK VAN DE NABESTAANDEN

Op 13 augustus 2012 hebben de nabestaanden van de slachtoffers zich tot de Krijgsraad gewend met het schriftelijk verzoek om zich ex artikel 316 van het Wetboek van Strafvordering te mogen voegen in de strafzaak tegen de verdachte. In reactie op dit verzoek heeft de Krijgsraad bij schrijven d.d. 05 december 2012 aan de nabestaanden van de slachtoffers kenbaar gemaakt dat het acht december strafproces op basis van een formele eindbeslissing formeel geschorst was en dat er vooralsnog geen juridische grondslag aanwezig was om het verzoek in behandeling te nemen.

Op 07 april 2014 hebben de nabestaanden dit verzoek wederom bij de Krijgsraad gedaan en hebben zij vervolgens op 12 mei 2015 op grond van artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering een verzoek bij het Hof van Justitie ingediend teneinde de Procureur-Generaal (PG) te bevelen de vervolging tegen de verdachten voort te zetten.

BESLISSING VAN HET HOF VAN JUSTITIE IN RAADKAMER EX ARTIKEL 4

Op 27 november 2015 heeft het Hof van Justitie in Raadkamer op het beklagschrift van de nabestaanden ex artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering als volgt beslist:

“5.1 Beveelt dat de Procureur-Generaal de vervolging voortzet tegen de beklaagden(...).

5.2 Beveelt dat de Procureur-Generaal doet vorderen dat met onmiddellijke ingang wordt opgeheven de schorsing van de vervolging in de strafzaken tegen de beklaagden (...).

5.3 Beveelt dat de Procureur-Generaal doet vorderen dat met onmiddellijke ingang wordt opgeheven de schorsing van het onderzoek ter terechtzitting in de strafzaak gericht tegen beklaagde Riffeld.

5.4 Beveelt dat de Procureur-Generaal het onderzoek ter terechtzitting zal doen hervatten in de stand waarin het zich bevond vóór de schorsing, ten aanzien van de hiervoor genoemde personen.”

VERZOEK VAN DE PG

De Procureur-Generaal heeft bij schrijven van 02 december 2015 de Krijgsraad verzocht om ingevolge de hiervoor vermelde beschikking van het Hof van Justitie d.d. 27 november 2015, een zittingsdatum te bepalen, welke datum door de Krijgsraad bij beschikking d.d. 13 januari 2016 is bepaald op 04 maart 2016.

VERZOEK AUDITEUR MILITAIR

De Auditeur Militair (verder te noemen AM) heeft op de terechtzitting van 04 maart 2016 onder overlegging van producties, het verzoek aan de Krijgsraad gedaan om de behandeling van de strafzaak tegen de verdachte voor bepaalde tijd te schorsen, en wel voor een periode van één jaar. Bij het doen van dit verzoek heeft de AM kenbaar gemaakt de in de beschikking van het Hof van Justitie d.d. 27 november 2015 opgenomen bevelen 5.1 t/m 5.3 te hebben uitgevoerd, doch met uitzondering van het bevel vermeld onder 5.4, inhoudende het bevel tot het doen hervatten van het onderzoek ter terechtzitting in de stand waarin het zich bevond vóór de schorsing, omdat de prejudiciële vraag, zijnde het constitutioneelrechtelijk vraagstuk, nog niet is beantwoord.

In het kader van de gegeven bevelen door het Hof van Justitie in de bedoelde beschikking stelt de Krijgsraad voorop dat het Hof van Justitie, in Raadkamer ex artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering, geen appelinstantie is en ten enenmale de bevoegdheid mist bevelen te geven aan de Krijgsraad. Op grond van artikel 4 van

het Wetboek van Strafvordering kan het Hof van Justitie de Procureur-Generaal opdragen verslag te doen waarom een strafbaar feit niet vervolgd wordt of de vervolging niet wordt voortgezet en kan voorts bevelen dat de vervolging zal worden ingesteld of voortgezet.

Hierbij neemt de Krijgsraad in overweging dat de verdachte, geen gebruik heeft gemaakt van het rechtsmiddel van Hoger Beroep tegen het vonnis van de Krijgsraad d.d. 11 mei 2012, zoals vervat in artikel 368 van het Wetboek van Strafvordering. Derhalve heeft dit vonnis te zijnen aanzien zowel kracht als gezag van gewijsde gekregen.

INFORMATIE AM OVER STAND VAN ZAKEN CONSTITUTIONEEL HOF

De AM heeft op de terechtzitting van 04 maart 2016 de Krijgsraad geïnformeerd omtrent de stand van zaken betreffende de beslechting van het constitutioneelrechtelijk vraagstuk, waarbij hij onder overlegging van en verwijzing naar een schrijven van de Minister van Justitie en Politie, mr. dr. J. van Dijk – Silos d.d. 07 december 2015 heeft kenbaar gemaakt dat het Constitutioneel Hof nog niet is ingesteld.

In dat schrijven heeft de Minister van Justitie en Politie H.E.Dr.J. Van Dijk - Silos het volgende aan de Procureur-Generaal medegedeeld:

“ De President van de Republiek Suriname heeft de ontwerp-wet ter uitvoering van artikel 144 lid 4 van de Grondwet van de Republiek Suriname (Wet Constitutioneel Hof), met de bijbehorende Memorie van Toelichting op 22 juli 2013 kenmerk secpres/1662/13 aan de Voorzitter van De Nationale Assemblée ter behandeling aangeboden.

In 2014 en 2015 is genoemd wetsontwerp op de agenda geplaatst voor een openbare behandeling. Echter zijn de beraadslagingen in De Nationale Assemblée over dit wetsontwerp nog niet afgerond , waardoor het wetsontwerp nog niet is goedgekeurd. Gelet op het voorgaande kan het Constitutioneel Hof pas na goedkeuring door De Nationale Assemblée en afkondiging in het Staatsblad van de Republiek Suriname worden ingesteld”.

BEVOEGDHEID TOT BEANTWOORDING CONSTITUTIONEELRECHTELIJK VRAAGSTUK

De Krijgsraad stelt op grond van het voorgaande vast dat sinds het tussenvonnis d.d. 11 mei 2012 ruim vier jaren verstreken zijn zonder dat het Constitutioneel Hof is ingesteld, c.q. enig concreet zicht bestaat op de termijn waarbinnen de instelling van dit Hof een feit zal zijn.

Na ommekomst van zo een ruime periode zonder dat concrete acties zijn ondernomen om het Constitutioneel Hof in te stellen en te doen functioneren, ziet de Krijgsraad, in aanmerking nemende de gerechtvaardigde belangen van alle betrokken partijen en het beginsel van de berechting binnen redelijke termijn, welk beginsel is neergelegd in diverse Internationale Verdragen (waarvan de Republiek Suriname partij is) en in

artikel 10 van de Grondwet, zich thans genoodzaakt om zelf het constitutioneelrechtelijk vraagstuk, zoals geformuleerd in het voormeld tussenvonnis, te beantwoorden.

De Krijgsraad heeft voor het ontlenen van de bevoegdheid tot het beantwoorden van bedoeld vraagstuk gebruik gemaakt van de haar krachtens de bepalingen in de Grondwet toekomstende constitutionele bevoegdheid. In dit kader verwijst de Krijgsraad naar artikel 137 van de Grondwet, in welk artikel het volgende is neergelegd:

“Voor zover de rechter in een concreet aan hem voorgelegd geval toepassing van een bepaling van een wet strijdig oordeelt met één of meer in Hoofdstuk V genoemde grondrechten, verklaart hij die toepassing voor dat geval ongeoorloofd.”

Daarnaast heeft de Krijgsraad aansluiting gezocht bij de ontwerp- wet Constitutioneel Hof.

Volgens de Memorie van Toelichting op deze ontwerp-wet heeft de rechter de bevoegdheid een wetsbepaling te toetsen, de rechter toetst niet de inhoud van de bewuste wet(sbepaling), maar gaat na of de toepassing van die bepaling in dat concrete geval in strijd is met rechten genoemd in hoofdstuk V van de Grondwet (de zogenaamde constitutionele toetsing, artikel 137 Grondwet) en te toetsen of toepassing van die bepaling in dat concrete geval al dan niet strijdig is met een ieder verbindende bepaling van volkenrechtelijke overeenkomsten. (artikel 106 Grondwet, de zogenaamde Verdragstoetsing)

DE BEANTWOORDING VAN HET CONSTITUTIONEELRECHTELIJK VRAAGSTUK

Ter beantwoording van het Constitutioneel vraagstuk verwijst de Krijgsraad allereerst naar artikel 131 lid 3 van de Grondwet, welk artikel als volgt luidt:

“Elke inmenging inzake de opsporing en de vervolging in zaken bij de rechter aanhangig is verboden.”, en stelt het volgende vast.

Terwijl de behandeling van de strafzaak tegen de verdachte nog gaande was en zich reeds in een vergevorderd stadium bevond, te weten in de stand van requisitoir bepaald op 13 april 2012, nadat getuigen reeds waren gehoord, is de wet van 05 april 2012, houdende wijziging van de Wet van 19 augustus 1992, houdende het verlenen van Amnestie tegen personen die te rekenen vanaf 01 januari 1985 tot het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet, bepaalde hierin omschreven strafbare feiten hebben begaan (“Amnestiewet 1989”) bij het Staatsblad van de Republiek Suriname (afgekort SB) 2012, no. 49, afgekondigd en in werking getreden.

In artikel 1 van de gewijzigde Amnestiewet van 05 april 2012 (S.B. 2012, no. 49), worden wijzigingen in de Amnestiewet 1989 en Amnestiewet 1992 aangebracht en onder verlettering twee nieuwe onderdelen toegevoegd onder nummer f en g, die betrekking hebben op de “gebeurtenissen in December 1982” (sub f) en “als verdachten

zijn aangemerkt in verband met feiten gepleegd op 7,8 en/of 9 december 1982 zoals omschreven in de dagvaarding in verband met de artikelen 347, 348, 349 c.q. artikel 72 lid 2 en artikel 360 e.v. van het Wetboek van Strafrecht" (sub g).

Wordt deze wijziging gelezen in samenhang met de Wet van 19 augustus 1992 (S.B. 1992, no. 68) en de Resolutie van 20 augustus 1992 No. 5544, inzake de inwerkingtreding van de Wet van 19 augustus 1992 (S.B. 1992, no. 69), dan bepaalt artikel 3 van de Wet van 19 augustus 1992 (S.B. 1992, no. 68) dat onder artikel 1, de categorie g van de gewijzigde Amnestiewet 2012 valt en krachtens artikel 3 lid 1b: *"Indien het betreft personen, tegen wie de zaak bereids ter terechtzitting aanhangig is gemaakt, de bevoegdheid tot strafvordering te hunnen aanzien vervalt, de rechter voor wie de zaak aanhangig is de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie zal uitspreken en indien de verdachte zich in detentie bevindt diens onmiddellijke invrijheidstelling zal bevelen; ook het Openbaar Ministerie is tot die invrijheidstelling bevoegd."*

De Krijgsraad stelt vast dat genoemde wetswijziging op het moment dat de strafzaken in een dergelijk vergevorderd stadium van behandeling bij de rechter (de Krijgsraad) waren, namelijk het requisitoir, zondermeer kan worden aangemerkt als inmenging in een lopende strafzaak, hetgeen volgens artikel 131 lid 3 van de Grondwet, verboden is.

De Krijgsraad zal op grond van hetgeen hiervoor is overwogen en op grond van artikel 137 van de Grondwet toepassing van artikel 1 van de gewijzigde Amnestiewet, krachtens welke bepaling van deze gewijzigde Amnestiewet (S.B.2012 no.49) naar het oordeel van de Krijgsraad in deze concrete strafzaak in strijd wordt gehandeld met één der in Hoofdstuk V van de Grondwet genoemde grondrechten, ongeoorloofd verklaren. Derhalve zal de Krijgsraad in dit concreet geval deze bepaling buiten toepassing laten.

OPHEFFING SCHORSING DER VERVOLGING

De schorsing van de vervolging in het vonnis d.d. 11 mei 2012 is gebaseerd op het bepaalde in artikel 5 lid 1 van het Wetboek van Strafvordering, waarin ondermeer is bepaald dat de rechter in welke stand der vervolging ook, de vervolging voor bepaalde tijd kan schorsen.

Lid 2 van artikel 5 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt dat de schorsing telkens voor een bepaalde tijd kan worden verlengd en te allen tijde kan worden opgeheven (in dit verband wordt ook verwezen naar het commentaar op artikel 14 lid 2 in Tekst & Commentaar Nederlands Wetboek van Strafvordering van mr. C.P.M. Cleieren en mr. J.F. Nijboer, pagina 50 de achtste druk, welk artikel correspondeert met artikel 5 lid 2 van het Wetboek van Strafvordering van Suriname).

Het niet beantwoorden van het hiervoor bedoelde constitutioneelrechtelijk vraagstuk vanaf het uitgesproken tussenvonnissen van de Krijgsraad d.d. 11 mei 2012 in de strafzaak tegen de verdachte tot heden, heeft ertoe geleid dat de vervolging tegen de verdachte thans langer dan vier jaren is geschorst, en aldus in strijd is gehandeld met het beginsel

van de behandeling van een strafzaak binnen redelijke termijn, zoals neergelegd in artikel 10 van Hoofdstuk V van de Grondwet, artikel 8 lid 1 van het Inter-Amerikaans Verdrag inzake de Rechten van de Mens en artikel 14 van het International verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten (het zogenaamde BUPO-verdrag), bij welke verdragen de Republiek Suriname partij is en welke bepalingen rechtstreekse werking hebben en de berechting binnen een redelijke termijn garanderen (vide artikel 106 van de Grondwet).

Met inachtneming van het beginsel van de behandeling van iedere strafzaak binnen redelijke termijn, zal de Krijgsraad gebruik maken van de aan haar in artikel 5 lid 2 van het Wetboek van Strafvordering toekomende bevoegdheid om ambtshalve de schorsing van de vervolging tegen de verdachte op te heffen, en een datum te bepalen voor de verdere behandeling van de strafzaak in de stand waarin het zich vóór de schorsing van de vervolging bevond, namelijk het requisitoir. Hieruit volgt dat het verzoek aan de Krijgsraad gedaan door de AM op de terechtzitting van 04 maart 2016 tot verlenging van de schorsing van de vervolging voor een periode van één jaar wordt afgewezen.

VOEGING EX ARTIKEL 316 VAN HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING

Bij de opheffing van de schorsing van de vervolging zal de Krijgsraad de nabestaanden terstond na de uitspraak van dit vonnis in de gelegenheid stellen zich op de terechtzitting te voegen en hun verzoek tot voeging en vordering toe te lichten. Dit, naar aanleiding van de eerder door hen gedane schriftelijke verzoeken aan de Krijgsraad tot voeging in deze strafzaak ex artikel 316 van het Wetboek van Strafvordering.

BESLISSING VAN DE KRIJGSRAAD:

1. Heft met ingang van heden de dato 09 juni 2016 op de schorsing van de vervolging, zoals vermeld in haar tussenvonnissen van 11 mei 2012;
2. Verklaart toepassing van artikel 1 van de gewijzigde Amnestiewet (van 05 april 2012, S.B. 2012, no. 49) in deze strafzaak tegen de verdachte op grond van artikel 137 van de Grondwet, ongeoorloofd en laat dit artikel buiten toepassing.
3. Staat toe dat de nabestaanden zich voegen in de strafzaak tegen de verdachte ██████████ ex artikel 316 van het Wetboek van Strafvordering welke mogelijkheid hen terstond op de terechtzitting zal worden geboden.
4. Bepaalt dat het onderzoek ter terechtzitting zal worden voortgezet in het stand waarin het zich voor de schorsing bevond, namelijk het requisitoir.

5. Bepaalt dat de strafzaak hiertoe zal worden opgeroepen ter terechtzitting van donderdag 30 juni 2016, om 10.00 uur v.m.

Aldus gewezen door:

w.g. C.C.L.A.Valstein-Montnor, president

w.g. S.M.M.Chu, lid

w.g. R.G.Chatterpal, lid

in tegenwoordigheid van de griffier mr.C.M.Simson

die dit vonnis hebben ondertekend en waarvan de uitspraak is gedaan op de openbare terechtzitting van de Krijgsraad, zitting houdende in het gerechtsgebouw van het Hof van Justitie aan de Frederik Derbystraat no.79-81 te Paramaribo van donderdag 09 juni 2016, door de president voornoemd.

Voor eensluidend afschrift

De Griffier van de Krijgsraad

